

Hantering av skyddade personuppgifter för patienter

Cosmic förvaltning

Innehållsförteckning

1	BAKGRUND	3
2	LEGALA KRAV	3
2.1	Gömda personer som vistas i Sverige	3
3	SKATTEVERKETS FÖRMEDLINGSUPPDRAG.....	4
3.1	Skyddad folkbokföring	4
3.2	Förmedlanderutiner vid skyddad folkbokföring	4
4	ANSVAR.....	5
4.1	Verksamhetschef/verksamhetsansvarig	5
4.2	Systemansvariga	5
5	HANTERING AV PATIENTER MED SKYDDADE PERSONUPPGIFTER.....	5
5.1	Vid skyddad folkbokföring	5
5.2	Vid sekretessmarkering.....	6
5.2	Vid fingerade personuppgifter	6
5.3	Gömda personer.....	6
5.4	Extra loggkontroller	6
6	REFERENSER.....	6

1 Bakgrund

Uppgifter inom folkbokföringsverksamheten är i regel offentliga men sekretess gäller om det av särskild anledning kan antas att en person, eller någon närstående, kan lida skada eller men om uppgifter om personen lämnas ut. I sådana fall kan sekretesskydd tillgripas. Skyddade personuppgifter (skyddad identitet) är det samlingsnamn som Skatteverket använder för de olika sekretesskyddna skyddad folkbokföring, sekretessmarkering och fingerade personuppgifter för personer som lever under hot/förföljelse. Regel gäller hantering av personuppgifter för patienter med skyddad identitet och gömda personer. Hantering av skyddade personuppgifter för personal med skyddad identitet behandlas i en separat regel som återfinns i Region Jämtland Härjedalens ledningssystem.

2 Legala krav

I **offentlighets- och sekretesslagen/OSL** (SFS 2009:400) regleras skyddet markering för särskild sekretessprövning, så kallad sekretessmarkering. Person som är utsatt för hot måste kunna styrka sin hotbild för att skattemyndigheten ska registrera en sekretessmarkering. Även person som genomgått könsbyte kan erhålla sekretessmarkering. Sekretessmarkering löper ett år, därefter görs ny prövning. Skyddet beslutas och tilldelas av Skatteverket. Markeringen ska fungera som en varningssignal för myndigheter så att en noggrann prövning görs innan några uppgifter om personen lämnas ut. För närvarande kan endast folkbokförda personer (= personer med personnummer) få sekretessmarkering.

Folkbokföringslagen (SFS 1991:481) reglerar skyddad folkbokföring. Skyddad folkbokföring medges för en person som av särskilda skäl kan antas bli utsatt för brott, förföljelser eller allvarliga trakasserier. Skyddet medges av Skatteverket, och innebär att personen (och eventuellt även familjemedlemmar) är folkbokförd på annan ort än där personen är bosatt.

Lagen om fingerade personuppgifter (SFS 1991:483) reglerar skyddet fingerade personuppgifter (identitetsbyte) som tillgrips vid särskilt allvarliga hot. Personen får då helt nytt personnummer och nytt för- och efternamn och kan leva med detta under begränsad tid eller under hela sin livstid. Skyddet tilldelas av Skatteverket efter beslut av Rikspolisstyrelsen.

Fingerade personuppgifter är i allmänhet offentliga, men sekretesskyddet sekretessmarkering kan förekomma. Läs mer om skyddade personuppgifter på

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2019.6/330543.html>

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:40) om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården ålägger bland annat alla vårdgivare att ha rutiner som säkerställer att det är möjligt att föra patientjournal när en patient har skyddade personuppgifter.

Utöver ovanstående finns också generella **krav på identitetskontroll av patienter** när olika verksamheter i Regionen så kräver att de ska uppvisa legitimation. Detta gäller även för personer som har skyddade personuppgifter. Se dokument "Regel för Identitetskontroll och ID-märkning" (<https://rjh.centuri.se/RegNo/30734>)

2.1 Gömda personer som vistas i Sverige

Gömda personer är de som uppehåller sig i Sverige utan tillstånd. Det kan vara personer som fått avslag på sin uppehållsansökan men också de som tagit sig till landet utan att ha någon avsikt att ansöka om uppehållstillstånd. Dessa människor har rätt till akut vård vid behov. Detta regleras i Hälso- och sjukvårdslagen.

3 Skatteverkets förmedlingsuppdrag

3.1 Skyddad folkbokföring

När hotbilden mot en person är mycket stark kan personen få skyddad folkbokföring enligt 16 § FOL. Skyddad folkbokföring registreras då i folkbokföringsdatabasen. Personen är folkbokförd på en annan folkbokföringsort än där personen är bosatt. De gamla adressuppgifterna tas bort. Någon bostadsadress registreras inte utan endast en särskild postadress. Den särskilda postadressen är en boxadress som går till en adress på Skatteverket. Skatteverket ger service till myndigheter och andra organisationer som vill nå en skyddad person genom att vidarebefordra postförsändelser till denne.

Sekretessen är stark för personuppgifter om den som har skyddad folkbokföring. Sekretessen gäller både uppgifter som har aviserats av Skatteverket och som den enskilde själv har lämnat om dennes personliga förhållanden och uppgift som ensamt eller tillsammans med annan uppgift lämnar upplysning om var personen bor. Exempel på sådana uppgifter är:

• personnummer	• adress
• e-postadress	• telefonnummer
• anhörig	• arbetsgivare
• skola	• vårdgivare
• namnbyte	• var någonstans i en myndighetsverksamhet ett ärende har handlagts

Dessa uppgifter måste hanteras ytterst noggrant och ska normalt sett inte lämnas ut. Det måste vara helt klart att ett utlämnande kan göras.

Avsändaren av en försändelse behöver inte veta var i landet personen är folkbokförd utan kan skicka försändelsen till:

Skatteverket, Förmedlingsuppdrag,
Box 2820
403 20 GÖTEBORG

3.2 Förmedlerutiner vid skyddad folkbokföring

Det brev som ska förmedlas ska läggas i ett innerkuvert som ska ha uppgift om *avsändaradress* inklusive uppgift om förvaltning och Region Jämtland Härjedalens logotyp så att Skatteverket kan returnera försändelsen om verket inte kan nå mottagaren. På kuvertet ska skrivas mottagarens personnummer och namn. Kuvertet läggs sedan i ett ytterkuvert som endast behöver ha Region Jämtland Härjedalens logotyp och adresseras till Skatteverket enligt ovan.

Observera att Skatteverket inte har med innehållet att göra varför *ett innerkuvert ska vara väl förslutet*. Vidare ska observeras att *försändelser som skickas till Förmedlingsuppdrag inte ska vara rekommenderade*. För att kunna motta rekommenderade brev kräver nämligen Förmedlingsärende direktadressering till mottagaren jämte utskrift av mottagarens personnummer på kuvertet. Detta förfaringsätt är emellertid inte förenligt med de legala krav som styr utlämnande av sekretessbelagd och integritetskänslig information. Observera också att all förmedlingspost kommer fram någon dag senare till mottagaren än om den skulle ha skickats direkt till mottagaren.

4 Ansvar

4.1 Verksamhetschef/verksamhetsansvarig

Verksamhetschef/verksamhetsansvarig ska se till att dessa regler görs kända och ansvarar för att reglerna följs och att det vid behov arbetas fram lokala rutiner.

4.2 Systemansvariga

Systemansvarig ska se till att IT-stöd kan hantera skyddade personuppgifter. Koppling ska finnas mellan Skatteverkets befolkningsregister och Region Jämtland Härjedalens IT-system.

5 Hantering av patienter med skyddade personuppgifter

5.1 Vid skyddad folkbokföring

Patienter bokas som vanligt och kan sättas upp på **Planerade vårdåtgärder** (väntelista). I kolumnen **Ort** kommer det automatiskt att stå Göteborg (stys av förmedlingsadressen).

- Att personen har skyddad folkbokföring framgår av att patientlisten i Cosmic är randig, och möjligheten att dokumentera kontaktuppgifter i patientkortet är fränkopplad.
- Person med skyddad folkbokföring har själv ansvaret för att informera avdelning/mottagning om att de har skyddad folkbokföring.
- Registrera eller dokumentera inte adressuppgifter vare sig i journal, patientkortet, översikter, brev/blanketter eller i skannade dokument.
- Vid inskrivning i slutenvård ska det registreras att upplysningar inte får lämnas ut.
- Vid registrering av **Kundavtal** vid Inskrivning/Kassaregistrering **ange Jämtland**.
- Upprätta anpassade och säkra rutiner för varje enskild patient under aktuell vårdkontakt som **att aldrig ropa upp patientens namn i samband med besök**.
- För att underlätta och säkerställa kontakt mellan patienten och sjukvården ska patienten tilldelas telefonnummer till vårdenheten, dit han eller hon kan vända sig för besked om provsvar, planering framåt mm.
- Informera patienten om möjlighet att få sin journal spärrad. Spärr-administrationen E-hälsoenheten, Köpmangatan 21, plan 3, Östersund hanterar frågor och begäran om spärr av journal och kontaktas via 063-15 30 00.
- Postförmedling till patient med skyddad folkbokföring inom Sverige eller utomlands ombesörjs via Skatteverkets förmedlingsservice.

5.2 Vid sekretessmarkering

- Sekretessmarkering innebär inte att personnummer är skyddat.
- Sedvanlig menprövning ska alltid ske innan utlämnande av uppgifter.

5.2 Vid fingerade personuppgifter

Polis bistår dessa personer i deras kontakter med hälso- och sjukvården. Fingerade personuppgifter ser ut som vilka folkbokföringsuppgifter som helst och registreras därför på sedvanligt sätt i MASTER, patientjournal och andra system som hanterar patientuppgifter.

Skyddad folkbokföring kan föreligga och då gäller ovanstående förmedlanderutiner.

5.3 Gömda personer

Personer som saknar LMA-kort har endast rätt till akut vård. Som bevis på att person är inskriven vid en mottagningsenhet och har rätt att vara i Sverige får hon/han under väntetiden ett LMA-kort med namn och foto.

5.4 Extra loggkontroller

När vårdkontakten avslutas för en patient med skyddade personuppgifter har verksamhetschefen ansvar för att initiera en extra loggkontroll, se *Regel för åtkomst till patientuppgifter och loggkontroll inom Region Jämtland Härjedalen*.

6 Referenser

- www.skatteverket.se (Skatteverkets vägledning för hantering av sekretessmarkerade personuppgifter i offentlig förvaltning)
- **Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:40) om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården**
- **Offentlighets- och sekretesslagen/OSL (SFS 2009:400)**
- **Folkbokföringslagen (SFS 1991:481)**
- **Lagen om fingerade personuppgifter (SFS 1991:483)**
- **Identitetskontroll och ID-märkning**
- **Regel för åtkomst till patientuppgifter och loggkontroll inom Region Jämtland Härjedalen: [51ae94ef-4c95-4b20-8511-3af0aa5b60c2.pdf](https://regionjh.se/51ae94ef-4c95-4b20-8511-3af0aa5b60c2.pdf) (regionjh.se)**